

#eHeld

Dagboek van een zorgprofessional van de toekomst

Suzanne Verheijden

© 2021, Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum BV, Postbus 43, 9400 AA Assen.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprerecht (www.reprerecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) kan men zich wenden tot Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

NUR 840, 860

ISBN folio: 9789023258476

ISBN e-book: 9789023258483

1^e druk 2021

Uitgave: Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum, Assen

Tekstredactie: Marita Weener

Grafische verzorging en omslag: Richard Bos

Illustraties, inclusief de omslagillustratie: Lucy Keijser, lucykeijser.nl

Druk: Drukkerij Van Gorcum, Raalte



foto klaarstaan met de tekst 'Overdosed by Viagra'. Ik heb heel duidelijk gemaakt dat ik die foto never-de-nooit-nie ga activeren. Die tekst heeft hij trouwens waarschijnlijk ook gejat.

Donderdag 2 april

Op het werk alles oké. De pilot met de wearable is een succes. Samen met 99 andere collega's uit de regio heb ik meegedaan aan een test. Je kreeg een wearable die je bioritme meet. Zo'n slimme armband die je beter leert kennen dan je partner. Het systeem kijkt naar de kwaliteit van je slaap, je ritme en de tijdstippen waarop je de meeste energie hebt. Ook moest ik een online blog bijhouden elke keer als er een piepje klonk. (Alsof ik daar allemaal tijd voor heb.) Blij dat dat niet meer hoeft want ik voelde me net een geconditioneerde Pavlovhond. Maar goed. Het blijkt dat ik meer een avondmens ben dan een ochtendmens. "Joh", zei Mark droog toen ik die uitslag voorlas. Ook heb ik een korte aandachtsspanne (mijn wiskundeleraar zou nu ook vol herkenning knikken waarschijnlijk) en ik werk het best in blokken van drie uur. Ik schakel snel, rust snel uit en heb een goede basisenergie. Ik heb dan wel een minimale nachtrust nodig van 7,5 uur en liefst tussen 23.30 en 07.00 uur. Niet te vroege diensten voor mij dus. [#dezehintevengeapptnaardebaas](#).

Ze gaan de komende maanden ons rooster hierop aanpassen. Ik kon al aangeven in de app wanneer ik vrij wilde en ik had al een flexibel rooster met afwisseling tussen live en online zorg, maar nu houden ze dus ook nog rekening met mijn bioritme. Ik ben benieuwd. Ik moet zeggen dat m'n baas mij echt over moest halen om mee te doen met dit project, maar dat ik het nu wel interessant begin te vinden. Als dit werkt, zou het echt wel meerwaarde kunnen gaan hebben voor mij en mijn collega's in de zorg. Maar voor de zzp'ers is het natuurlijk vooral zinvol als de app gekoppeld wordt aan alle planningsprogramma's van de verschillende organisaties waar ze werken.

Morgen de dienst van oma. Blijkt dat ze vijf jaar geleden iets heeft opgenomen bij Dela voor haar afscheid. Dat kunnen we pas zien op de dag zelf, volgens haar wens. Raar idee.

Mijn ouders en mijn zus konden wel leven met mijn eerste ideeën voor oma. Ze willen in elk geval die kist van gerecyclede materialen. Geen Ikeakist dus, zoals bij opa. Mama zorgt dat het sigarenkistje bij het bedrijf komt dat de kist maakt en we kijken vanavond even in oma's huis of er meer spullen zijn die we mee willen nemen in het ontwerp. Raar idee dat die kist na gebruik ook weer verwerkt gaat worden in een nieuwe kist. Dan ruikt straks misschien iemand anders' kist naar sigaren.

Maandag 13 april

Het is rokjesdag! Dat nam de baas letterlijk. Hij vond zichzelf ongelooflijk grappig door met een rokje aan in het beeld van Teams te verschijnen. Oké, het was even grappig. En door. Hij startte eerst weer lekker met klagen over de onduidelijkheid van zijn managementinformatie: “Zo kan ik toch geen goede kapitein zijn op dit schip, Hanneke” (heb hem al 1000x gecorrigeerd maar hij blijft mijn naam verkeerd gebruiken) en dat hij zo’n droge huid had, door de warmere zon slecht sliep en toen konden we naar de echte agenda. Hij gaf de cijfers van het arbeidsmarkttekort en daar was het hele team wel effe stil van. We hebben al te maken met allerlei zijinstromers die komen uit de meest rare beroepen die je niet direct aan de zorg koppelt. Ik vrees dat dat nog vaker zal gebeuren. We hebben een kassière die door het zelfscannen haar baan is kwijtgeraakt en een meisje van de slagersafdeling van hetzelfde concern. De tekst op haar cv dat ze ‘heel goed was met vleeswaren’ zal de doorslag gegeven hebben in haar sollicitatieperiode voor de zorg. Straks krijgen we nog een leeuwentemmer omdat die goed is met onverwacht en moeilijk te verstaan gedrag ... Maar goed. Ze doen wat ze kunnen bij HR en we draaien zoveel uur als we kunnen. We zullen ook sowieso tot ons 70e door moeten werken.

Dinsdag 14 april

Online teamoverleg met de collega’s van de woongroep gehad. Collega Hannie heeft het weer gepresteerd om van alle positieve dingen die mensen inbrachten er welgeteld zes af te zeiken. Edwin kwam met een leuk idee voor de meivakantie van de jongeren. Hij had het al een beetje uitgewerkt én de mening van de jongeren gevraagd. Helemaal top. Hij had zijn idee nog niet gepitcht of ze gon al: “Heb je wel naar de begroting gekeken? Dat gaat nooit passen met zo’n duur huisje. De moeder van Mike gaat dit nooit goedkeuren. De locatie is te dicht bij Amsterdam, te veel verleidingen voor de jongeren. We staan niet met genoeg mensen in het rooster. Moeten we de jongeren wel belonen nu er zoveel escalaties zijn geweest?” En ze sloot af met: “Ik heb trouwens vrij in de meivakantie.” WAAR BEMOEI JE JE DAN MEE, DRAAK??? Mark vindt dat ik me veel te veel opwind over haar, maar ik trek die negativiteit gewoon niet. Ik zit dan met gebalde vuisten voor het scherm, maar ik zei natuurlijk weer niks. De baas vroeg Edwin om deze suggesties te verwerken in het nieuwe plan en zei er soort van vergoelijkend achteraan: “Mooie opzet al hoor, Edwin!” Waarop Hannie snoof. Ik maak geen grapje. Ze snoof. Minachtend. Ik ken niemand die dat doet. Het is zo veroordelend en zo kinderachtig. En niemand die er iets over zegt. Ik ook niet.



Zaterdag 23 mei

Mooi gesprek gehad met een van de jongeren over het nut van begeleiders boven robots.

Hij vroeg zich af wat mijn toegevoegde waarde nog was als er steeds meer robots kwamen in de zorg die mijn taken overnemen. Ik legde zijn vraag terug (cursusje gesprekstechnieken om de zelfredzaamheid te bevorderen gehad). Daar dacht hij heel goed over na. “Ik denk dat jij als je een fout maakt, het zelf kunt herstellen”, zei hij toen. “En een robot heeft daar altijd iemand anders voor nodig.” “Jij hebt natuurlijk ook je blinde vlekken”, vulde Jurre aan ([#daarbenikevennietopingegaan](#)). “Maar jij kunt zelf dingen goedmaken, en je excuses aanbieden. Dat zie ik een robot nog niet doen.” Sjon mengde zich in het gesprek: “Die robots zien er allemaal supernep uit. Daar ga ik echt niet tegen lullen hoor.” Karima ging daar tegenin: “Of ze lijken juist levensecht waardoor je je genaaid voelt.” Ik dacht even na. “Wat zou dan een goed uiterlijk zijn van de ideale robot?” Meteen toen ik mijn zin had uitgesproken, wist ik al wat er ging komen. Dom dom dom. Sjon grijnsde: “Een lekker wijf met blond haar en dikke tietten.” Ik lachte. “Inkoppertje. Jij weet elk goed gesprek te laten eindigen met je eigen fantasie. We houden het voorlopig toch maar bij onze Henkie”, en ik pakte mijn koffiekopje om het naar de keuken te brengen. “Jij blijft toch ook?” riep Jurre me na. “Want jij kunt zuipen als een vent. Zo’n robot als Henkie overleeft niet eens één biertje!” [#ikzieditmaaralscompliment](#)

Technologische trends in de (brede) zorg

Er zijn verschillende trends zichtbaar in de zorg op het gebied van technologie. Er is onderscheid per sector. We nemen je mee in de meest zichtbare en kansrijke landelijke trends en duiden die met een aantal voorbeelden uit de praktijk.

OPDRACHT: Wat is een trend?

Volgens Wikipedia:
Een trend is een ontwikkeling van een bepaalde richting op langere termijn.

We zien de volgende trends op het gebied van technologie:

- Biohacking en biotechnologie
- Virtual reality (VR)
- Augmented reality (AR)
- Apps
- Gamification
- PGO (persoonlijke gezondheidsomgeving)
- Robotica (sociale, functionele en huishoudelijke)
- Internet of things (IoT) en de toepassing in slimmer wonen
- Zorg op afstand, (thuismeting, wearables, online behandelen)
- Digitale platformen
- Big data
- Drones

We zoomen verder in op deze trends en voorzien deze van een voorbeeld.

Biohacking en biotechnologie

Biohacking is het optimaliseren van het lichaam en het leven door het gebruik van biologie en technologie. Het Rathenau Instituut omschrijft het als volgt: 'Het menselijk lichaam is een kwantificeerbaar object geworden, een verzameling nullen en enen die je kunt meten, uitlezen, manipuleren, monitoren, pimpen en verbeteren en waarop je kunt ingrijpen, bezuinigen, sturen en controle uitoefenen.'

Denk aan pillen om slimmer te worden. Een ring die je slaap meet. Implantaten waarmee je kunt betalen. Genetische modificatie om gespierder te worden. Machines aansturen met je gedachten.

Virtual reality

Virtual Reality (VR) is een computertechniek waarmee je via een speciale bril een andere werkelijkheid kunt simuleren. Doordat sensoren de bewegingen van je hoofd volgen, beweegt het beeld dat je ziet mee met de beweging van je hoofd. Dit zorgt ervoor dat de gebruiker het gevoel heeft alsof hij of zij daadwerkelijk in de omgeving deelneemt.

OPDRACHT: Noem 3 voorbeelden van VR die breed geïmplementeerd zijn in de zorg.

1. Medewerkers leren in VR een laaggelettende herkennen (The Simulation Crew en de HAN)
2. Aggressiescholingen
3. In het Sophia Kinderziekenhuis worden kinderen in VR voorbereid op een narcose.

Apps

Een app als product is geen trend, maar er is wel een explosieve groei zichtbaar van de hoeveelheid apps in de gezondheidszorg. Met name op het gebied van het vergroten en/of behouden van de zelfredzaamheid (VG-sector en VVT), kennis over aandoeningen en zelfmonitoring (medische sector), behandelapps (GGZ-sector). Sommige apps zijn echt een onmisbaar onderdeel geworden van het zorgproces.

Een voorbeeld van een app uit de praktijk

Met de **Mediconnecta-app** begeleid je patiënten thuis vanuit het ziekenhuis. Zij doen zelf metingen, beantwoorden vragen over hun welzijn en ontvangen educatie. De app leest informatie af van diverse wearables. Alle metingen leiden tot een signaal op een groot dashboard dat de verschillende medische disciplines kunnen bekijken voor hun vakgebied. De patiënt bepaalt wie er toegang heeft tot welke gegevens. De app wordt al door 79% van de ziekenhuizen ingezet voor meer dan 85 ziektebeelden. Daardoor is er een enorme landelijke kennisdeling en dataverzameling mogelijk.

Gamification

Gamification is het toepassen van gamedenken en gametechnieken in niet-gameomgevingen. Bij gamification gebruik je spelelementen om gebruikers te motiveren en hun ervaring te verrijken.

in de wereld uit mijn leven bannen. Ik moet er zelf iets mee. Zou Hannie ongelukkig zijn? Het zal me eerlijk gezegd worst wezen. Nee, dat is natuurlijk niet waar. Helaas. Ik moest er de hele dag aan denken.

Ik ga haar een appje sturen en zeggen dat ik haar scholing heel goed vond en er veel van geleerd heb. Van een compliment wordt iedereen blij en ik meen het ook echt.

Woensdag 29 juli

Reactie van Hannie op mijn appje met complimenten over de dementietraining. “Klopt. Het ging goed. Het was nodig ook voor dit team.” Zucht. [#ikhebmijsbestgedaan](#)
Ik heb vandaag de Wordfeudtest gedaan met meneer Van P. en de wijkbewoners. We zouden het thuis doen bij meneer Van P. maar dat paste niet. Die man heeft zoveel spullen dat we nauwelijks konden bewegen toen iedereen er was. We zijn uitgeweken naar het wijkcentrum. Dat was stukken beter en de lucht was er ook frisser. (Dat ze nog geen innovatie hebben bedacht voor het camoufleren van oudemannen- en oude vrouwenlucht ...) De deelnemers vonden het spel geweldig! We merkten wel dat we de afstand tussen de vakken groter moeten maken omdat er iemand bij zat met behoorlijk lange benen en die hoefde daardoor nauwelijks meer te bewegen. Handig om nu achter te komen, nu het nog makkelijk aan te passen is. Daar gaan we mee aan de slag.

Donderdag 30 juli

Heb vandaag alle opmerkingen op onze app verwerkt en gemaïld naar de EC'ers en ze om suggesties gevraagd. We gaan voor perfectie natuurlijk. Ons EC-team is echt een fijn team. Mensen die echt kritisch meekijken. Er zitten een paar rastechnuten bij en die letten weer op dingen waar ik niet aan denk. En ik weet wat werkt voor de cliënten en patiënten. Mooie combi.

Vrijdag 31 juli

Het regioziekenhuis is gechanteerd, las ik in de krant. Bizar. De raad van bestuur had een dreigement ontvangen dat alle dossiers van het ziekenhuis gehackt zouden worden als ze niet voor 15 juli een enorm bedrag aan bitcoins overmaakten. Het is blijkbaar policy om dat niet te betalen om het niet te lastig te maken voor andere zorgorganisaties, maar dat lijkt me een ongelooflijk spannende beslissing om te moeten nemen als je verantwoordelijk bent voor zoveel mensen. Volgens de journalist gebeurt het bijna wekelijks het afgelopen jaar. [#scaryshit](#)